

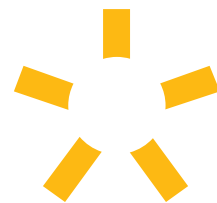
פוליטיקה ותקשורת

אבלפיץ בעירות בחלונות באמת

המרכז
האקדמי
הרב תחומי
ירושלים

Since 1970

גליון תחילת שנה ♦ עורכת: ד"ר כרמית ויסליץ ♦ עיצוב גרפי: אתי ועקנין

מראש החוג

קוראות וקוראים יקרים,

הניוזלטר הראשון לשנת תשפ"ו בעריכת ד"ר כרמית ויסליץ כבר כאן, וכפי שניתן לראות, גם בקיץ החוג לפוליטיקה ותקשורת הן מבחינת סגל החוג והן מבחינת הסטודנטים לא שקט על שמריו. בקיץ פרסם סגל החוג מספר מאמרים אקדמיים בבמות מובילות. מאמרים אלה משקפים את מנעד המחקר של החוג: ממשל, תקשורת ודיפלומטיה ציבורית.

הסגל והסטודנטים פירסמו גם מאמרי דעה בעיתונות המקוונת והמודפסת על הנושאים הרבים איתם מתמודדת המערכת הפוליטית הישראלית. בכך ביטאנו את מחויבות החוג לדיון ציבורי בנושאים העולים על סדר היום הישראלי, ואת רלבנטיות הידע המחקרי שלנו לדיון זה.

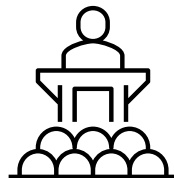
שנת הלימודים תשפ"ו נפתחה בעשייה נמרצת וכבר ניתן לראות אורחים רבים ומגוונים מגיעים אל כיתות הלימוד שלנו, ומביאים עמם את המציאות בישראל ומעבר לה, וכך פותחים גשר מעשיר אל הדיון הערני אותו אנו מנהלים בכיתות.

לפנינו שנה פעילה של כנסים, סיורי שטח וביקורי אורחים הרלבנטיים לתחומי הלימוד שלנו. פעילויות אלה מבקשות לבחון מקרוב את המציאות הפוליטית והדיפלומטית איתה מתמודדת מדינת ישראל. כך, במקביל לפעילות האקדמית שלנו, אנחנו נכנסים השנה לשנת בחירות, שתניח לפנינו את הקיטוב הפוליטי הגבוה המאפיין בשנים האחרונות את החברה הישראלית. כמוקד דיון לפוליטיקה ותקשורת בירושלים, במסגרת הכנסים, הסיורים והסדנאות שנערוך השנה, החוג שלנו יפתח פתח לכל הדעות המתמודדות על תמיכת הבוחרים בישראל. נעשה זאת תוך הקשבה, פתיחות, דיון מעמיק והתרחקות מהסגנון הפרובוקטיבי והדוקרני המלווה לאורך שנים את הפוליטיקה הישראלית, והולך ומתעצם בשנים האחרונות.

אני קורא לכולכם/ן לקחת חלק יזמי ופעיל בפעילויות שיערכו השנה בחוג, ולעשות זאת תוך מחויבות לחוג ואחריות לחברה הישראלית.

בברכת שנת לימודים מעשירה, יצירתית ופורייה,

ד"ר מעוז רוזנטל

אירועים בחוג לפוליטיקה ותקשורת

כחלק מההכנות לקורס **"מסע לימודי בינלאומי"** שיתקיים במונטנגרו, הסטודנטים מתכננים המצטיינים בדיפלומטיה ציבורית נפגשו עם השגריר לשעבר בסרביה ובמונטנגרו, **ארתור קול**. במפגש סיפר ארתור על תקופתו כשגריר ועל ההיסטוריה של מלחמות הבלקן שהובילו להתפרקות יוגוסלביה וליצירת מדינות חדשות, ובהן מונטנגרו.

עוז דוידאן, שהציל 120 אנשים ב 7.10 ממסיבת הנובה, הגיע לשתף את הסטודנטים בסיפור הגבורה יוצא הדופן שלו. הרצאתו התקיימה במסגרת הסדנה **"מתחת לפני השטח"** שמעביר כתב ערוץ 13 **יוסי אלי**, שתעד את סיפורו של דוידאן בכתבות הערוץ ובסרט "הרשימה של עוז".

גלי ברעם, מנהלת מחלקת ממשל באגף צפון אמריקה במשרד החוץ, התארחת אתמול בקורס **"מעבדה בתקשורת בינלאומית"** של **ד"ר טל דינגוט-אלכופר**. בהרצאתה, הגב' ברעם שיתפה מניסיונה הרב כדיפלומטית והציגה את האתגרים בעבודה מול הממשל האמריקאי ועל החשיבות של דיפלומטיה בעיצוב מדיניות חוץ.

מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, השגריר **אלון אושפיז**, התארח בקורס "להיות שגריר – דיפלומטיה ישראלית הלכה למעשה" של השגריר **אביב שיר-און**. במהלך המפגש שיתף אושפיז את הסטודנטים באתגרי הניהול של משרד ממשלתי ייחודי, בקשר ההדוק בין מדיניות חוץ, דיפלומטיה, ביטחון וחוסן לאומי.

בתמונה: **אלון אושפיז** עם ראש החוג **ד"ר מעוז רוזנטל**.

ברכות חמות ל...

ד"ר טל דינגוט-אלכופר על פרסום מאמר חדש בכתב העת [International Politics](#) יחד עם **ד"ר אייל רובינסון**. במאמרם, מנתחים החוקרים את הדיפלומטיה הציבורית של נאט"ו בזמן המלחמה באוקראינה, וחושפים את האסטרטגיות התקשורתיות של הברית – מהשלב שלפני הפלישה הרוסית, דרך ימי המלחמה, ועד לרגע שבו פינלנד ושבדיה, מדינות שנחשבו נייטרליות, הצטרפו לנאט"ו. המאמר מראה כיצד שלוש אסטרטגיות מרכזיות הצליחו לעצב את דעת הקהל במדינות אלו – והובילו להצבעה חסרת תקדים בעד ההצטרפות.

ד"ר קרן לוי גנני-סניידר על פרסום מאמר חדש בכתב העת [International Journal of Environmental Research and Public Health](#), יחד עם חוקרים מהארץ ומהעולם. במאמרם בוחנים החוקרים כיצד חשיפה לטרור קונבנציונלי לעומת טרור סייבר משפיעה על תפיסת האיום הלאומי ועל התמיכה במדיניות מעקב ממשלתית. הממצאים מצביעים על כך שכאשר תפיסת האיום גוברת – התמיכה במעקב ממשלתי הופכת רחבה וגורפת, ללא הבדל בין סוגי הטרור.

ד"ר טל פבל, עם צאת ספרו החדש: [The Internet in the Middle East and North Africa: A Study of Usage, Threats and Restrictions during the First Decade of the 21st Century](#). הספר בוחן את התפתחות האינטרנט במזרח התיכון ובצפון אפריקה בעשור הראשון של המאה ה-21, ואת המתח שבין חופש ביטוי ודמוקרטיזציה לבין מגבלות של שליטה וצנזורה.

ד"ר מעוז רוזנטל על פרסום מאמר חדש בכתב העת [Political Research Quarterly](#). המאמר עוסק בהבדלים בין נטיית בג"ץ לפעול מול הרשות המבצעת בעתירות המוגשות נגד פעילות הממשלה מעבר לקו הירוק ובתוכו. על בסיס מאגר נתונים של 2996 עתירות שהוגשו לבג"ץ בין 1995 ל-2018 מראה המאמר כי בג"ץ מפעיל שיקול דעת אסטרטגי בהתייחס לעתירות המוגשות לגבי פעילות הממשלה מעבר לקו הירוק.

ד"ר מוטי גלוסקה על צאת ספרו: "חמישים שנה ויום – מלחמות ישראל במבחן ועדות החקירה". הספר סוקר את ועדות החקירה שהוקמו מאז מלחמת יום הכיפורים ועד ימינו, ובוחן את השפעתן על הצבא, הממשל והחברה הישראלית.

יובל ג'יין טל, סטודנטית שנה ג' שלנו, השתתפה בקיץ בקורס הבינ"ל היוקרתי "Ordered Liberty" שנערך בשיתוף אוניברסיטת לודביקה בבודפשט, הונגריה ואוניברסיטת לואיזיאנה, ארה"ב. הקורס הבינלאומי עסק בשאלות מפתח של חופש ביטוי, תקשורת ואתיקה בעידן הדיגיטלי וכלל הרצאות וסדנאות עם חוקרים מובילים מ-12 מדינות. יובל ייצגה את המרכז האקדמי הרב-תחומי ואת החוג לפוליטיקה ותקשורת בכבוד רב ויצרה קשרים עם סטודנטים מכל העולם.

סגל החוג בתקשורת

מאמר דעה של **ד"ר אורנית קליין-שגריי** ו**ד"ר איה ידלין**, במגזין ["העין השביעית"](#), בוחן את השחיקה בתקשורת הציבורית בארה"ב – ומה אפשר ללמוד ממנה כאן; על קולות שנדחקים לשוליים, כוחן של פלטפורמות פרטיות, ומקומו של שידור ציבורי בחברה דמוקרטית.

ד"ר מעוז רוזנטל פירסם [רשומה חדשה](#) במסגרת פרויקט "האכסניה" של המכון לחירות ואחריות, אשר מבוססת על מאמרו שהתפרסם בכתב העת [Political Studies Review](#): "סדר היום של חלוקת כוח ראש ממשלתי: סגן ראש הממשלה, רוטציה בין ראשי ממשלה וראש הממשלה החלופי".

ד"ר מעוז רוזנטל פרסם טור דעה [Ynet](#) על התקדמות ישראל לכיוון סיפוח יהודה ושומרון – מבלי שהציבור הצביע ומבלי שהכנסת הכריעה. כישלון פוליטי או כישלון דמוקרטי מהותי?

ד"ר מוטי גלוסקה התראיין בתוכנית הרדיו "בחצי היום השישי" עם רינת גבאי בכאן 11. ד"ר גלוסקה, אל"מ במיל', הדגיש כי ועדת חקירה ממלכתית היא הדרך היחידה להפיק לקחים ולבצע אתחול למערכות רבות במדינה. לחצו על [הקישור](#) להאזנה לריאיון (מתחיל בדקה ה-35:30).

מר דני זקן, שהיה בעבר מפקד גל"צ, פרסם [טור דעה](#) ב"ישראל היום" על החלטת שר הבטחון כ"ץ לסגור את תחנת גל"צ.

ד"ר קרן לוי גנני-סניידר, התארחת בתוכנית "רצועת הביטחון" בהגשת טלי ליפקין-שחק, בגלי צה"ל. על רקע התוכנית המסתמנת לנייד פלסטינים מעזה לסודן, השיחה עסקה במורכבות הרחבה של תופעת ההגירה הבינלאומית – מהמדיניות שמעצבות מדינות ועד לעמדות של החברות הקולטות. להאזנה לחצו על [הקישור](#). כמו כן, ד"ר לוי גנני-סניידר התארחת בתוכנית "בוקר טוב, ישראל" עם **יוליה צודיקס** ברדיו כאן רקע, ושוחחה על הסערות סביב תמונות הרעב מעזה. להאזנה לחצו על [הקישור](#).

הסטודנטים שלנו בעולם התקשורת

חיים מחסומי, סטודנט שנה ב' בחוג שלנו, פרסם [טור דעה](#) במקומון הירושלמי "כל העיר". המאמר עוסק באירועי פיצוץ הדרבי התל אביבי – ומה היה קורה אילו אירוע דומה היה מתרחש בדרבי הירושלמי. מאמר נוקב, שמזמין לחשוב מחדש על תרבות הספורט, אחריות ציבורית, וגבולות האלימות במגרשים.

דוד פרנסה, סטודנט שנה ב' בחוג שלנו, פרסם בלוג שהתפרסם ב [The Times of Israel](#) על יחסי התלות שבין ישראל לארה"ב והשלכות על עצמאותה של ישראל ועל היכולת לקבל החלטות באופן בלתי תלוי בארה"ב.

כתבות שומרי הסף

שילת מכלוף בכתבתה [הקמפוסים נותנים את הטון בדעת הקהל, ישראל בחוץ](#) כותבת על בעיית ההסברה של ישראל בעולם, שמשאירה את הזירה הדיגיטלית לנרטיב הפרו-פלשתיני שמשתקף על ידי סטודנטים בקמפוסים האוניברסיטאות בארה"ב.

יובל ג'יין טל בכתבתה [מהשואה לרצח העם ברואנדה: כשהזיכרון הופך לדיפלומטיה](#), כותבת על דיפלומטיית הזיכרון והידוק היחסים שבין ישראל לבין רואנדה.

אליסיה בגדסריאן בכתבתה [פליטי פוטין מגנים אותו – אבל מבינים את שתיקת ישראל](#), חושפת הצצה אל היחסים האמביוולנטיים שיש לקהילת העולים מחבר העמים לשעבר שחיים בישראל, לנשיא רוסיה, פוטין.